

Czechy: gabinet prezydencki będzie rządził do jesieni

Jakub Groszkowski, Czechy: gabinet prezydencki będzie rządził do jesieni

7 sierpnia Izba Poselska odrzuciła wniosek o udzielenie wotum zaufania rządowi Jiříego Rusnoka. Poparcia rządowi bliskiemu prezydentowi Milošowi Zemanowi udzieliły Czeska Partia Socjaldemokratyczna (ČSSD), której Zeman był wieloletnim liderem, komuniści (KSČM) oraz centrowa partia Sprawy Publiczne (VV). Przeciwnie udzieleniu wotum zaufania były partie byłej centroprawicowej koalicji: Obywatelska Partia Demokratyczna (ODS) i TOP 09 oraz kanapowa partia LIDEM. Trzech posłów centroprawicowego obozu wyłamało się i zrezygnowało z udziału w głosowaniu, tym samym pozbawiając byłą koalicję większości w Izbie Poselskiej. W tej sytuacji liderzy TOP 09 opowiedzieli się za przedterminowymi wyborami. Taki sam postulat formułują ČSSD i KSČM. Głosowanie nad skróceniem obecnej kadencji planowane jest na przyszły tydzień. Wybory mogłyby odbyć się w październiku.

Komentarz

- Niezależnie od wyniku głosowania, sukcesem Zemana było skłonienie ČSSD do poparcia rządu, wbrew stanowisku jej lidera Bohuslava Sobotki. Prezydent poprzez wpływ na wiceprzewodniczącego partii Michala Haška wzmocnił swoją pozycję w socjaldemokracji. Daje to Zemanowi szansę na utrzymanie kontroli nad rządem również po wyborach parlamentarnych, których faworytem jest ČSSD. Prezydent zapowiedział, że po wyborach mianuje premierem przedstawiciela zwycięskiej partii, lecz nie obiecał, że będzie to jej lider.
- ČSSD, KSČM i TOP 09 mają 122 (na 200) głosów, co pozwala im przyjąć wniosek o skrócenie kadencji Izby Poselskiej. W praktyce jednak plany liderów ČSSD, KSČM i TOP 09 może pokrzyżować prezydent Zeman, wywierając wpływ na niektórych posłów z szeregów socjaldemokracji i komunistów. Do odrzucenia przedterminowych wyborów wystarczy nieobecność trzech parlamentarzystów z tych partii. O skróceniu kadencji może więc zadecydować stanowisko ODS.
- Wiele wskazuje na to, że jednym z kluczowych celów powstania przychylnego prezydentowi rządu jest wypromowanie powiązanej z głową państwa Partii Praw Obywateli – Zemanowcy (SPOZ), która nie ma przedstawicieli w Izbie Poselskiej. Świadczy o tym także nominacja na szefa Kancelarii Rządu wiceprzewodniczącego SPOZ Radka Augustina. Niewykluczone, że ministrowie zasilą listy wyborcze tego ugrupowania. Budowaniu pozytywnego wizerunku rządu będą służyć dobre relacje z partnerami

społecznymi oraz brak sporów między koalicjantami, które paraliżowały pracę gabinetu Nečasa. Gabinet Rusnoka gromadzi osoby lojalne wobec prezydenta Miloša Zemana. Kilku członków rządu wywodzi się z kadry kierowniczej największych czeskich przedsiębiorstw, a niektórzy otwarcie przyznają, że po zakończeniu pracy w rządzie wrócą do macierzystych firm.

- W przeciwieństwie do poprzedniego rządu gabinet Rusnoka opowiada się za pogłębianiem integracji europejskiej i przywiązuje dużą wagę do pozyskiwania funduszy europejskich, które traktuje jako ważny impuls pro wzrostowy. W gospodarce opowiada się za aktywną polityką inwestycyjną państwa (m.in. inwestycje w infrastrukturę transportową) oraz wsparciem dla dużych zakładów przemysłowych. Mimo nowych akcentów program rządu Rusnoka w wielu obszarach bazuje na rozwiązaniach przygotowanych przez gabinet Nečasa.